

Õiguskantsler

Jevgeni Ossinovski
minister
Sotsiaalministeerium
info@sm.ee

Teie 22.04.2016 nr nr 1.2-1/971

Meie 17.05.2016 nr 18-2/160572/1602150

Alaealiste töötamist puudutava seaduseelnõu väljatöötamise kavatsus

Austatud minister

Täna, et saatsite arvamuse andmiseks töölepinguseaduse muutmise seaduse eelnõu väljatöötamise kavatsuse (edaspidi VTK).

VTK näeb ette alaealiste põhipuhkuse pikkuse vähendamise põhjusel, et see ei täida alaealiste tervise kaitse ja töövõime taastamise eesmärki.

Selle kavandatava muudatuse puhul ei saa tähelepanuta jätta asjaolu, et alaealiste vajadus puhkuse järele on täisealiste töötajatega võrreldes suurem. Alaealised vajavad täiskasvanutega võrreldes rohkem puhkeaega, kuna nende tervis on haavatavam. Peale selle vajavad nad töö kõrvalt piisaval määral aega enese arendamiseks ja harimiseks ning sotsiaalsete oskuste õppimiseks. Pikem põhipuhkus pakub alaealistele selleks võimaluse ning aitab maandada tervise kahjustamise riski.¹ Ka [ÜRO Lapse õiguste konventsioon](#) rõhutab puhkeaja olulisust alaealiste arengu seisukohalt².

VTK-s toodud andmed näitavad, et pikendatud põhipuhkust kasutavad suhteliselt vähesed alaealised. Sellest on aga ennatlik teha järeldust, et pikendatud põhipuhkus on vähetähtis ka nende alaealiste töötajate jaoks, kes seda siiski kasutavad. Lisaks on oluline arvesse võtta, et alaealiste töötamise regulatsiooni muutmise toob ilmselt kaasa töölepingu alusel töötavate alaealiste arvu suurenemise. Seega peaks kasvama pikendatud põhipuhkusest huvitatud alaealiste arv. On selge, et alaealise pikema põhipuhkuse eesmärgiga ei ole kooskõlas see, kui alaealised töötajad oma õigust pikemale puhkusele ei kasuta. Üks võimalus saavutada pikema põhipuhkuse tegelikku eesmärki oleks alaealiste 35-päevase põhipuhkuse säilitamine, kuid regulatsiooni muutmise viisil, mis ei võimaldaks kompenseerida 28-päevasele puhkusele lisanduvaid puhkusepäevi rahas. See motiveeriks noori realselt kasutama neile lubatud pikemat puhkust ning tagaks regulatsiooni tõhusama toimimise.

Võib oletada, et alaealise põhipuhkuse säilitamine olukorras, kus viiakse ellu ka teised VTK-ga kavandatavad muudatused, ei raskenda oluliselt VTK üldise eesmärgi saavutamist. Töö- ja puhkeaja ning teiste alaealiste töötamist puudutavate piirangute leevendamine toob eeldatavasti

¹ Vt ka: E. Käärats jt. [Töölepingu seadus. Selgitused töölepingu seaduse juurde](#). Juura, 2013, lk 107.

² Implementation Handbook for the Convention on the Rights of Child. UN Children's Fund 2007, lk 470.

niigi kaasa tööandjate suurema huvi laste tööle võtmise vastu. Ka ei saa alaealise põhipuhkuse tühistamist pidada õigustatuks pelgalt põhjusel, et noorte töötamist puudutavast [Euroopa Liidu Nõukogu direktiivist](#) või [parandatud ja täiendatud Euroopa sotsiaalharta](#) ei tulene pikendatud põhipuhkuse nõuet. Pealegi sisaldab mainitud direktiivi artikkel 16 selgesõnalist keelu langetada alaealiste töölase kaitstuse taset direktiivi rakendamisel. Antud põhimõtet tasub meeles pidada ka ülejäänud muudatuste kavandamisel.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Vladimir Svet 6938426
Vladimir.svet@oiguskantsler.ee

Angelika Sarapuu 693 8427
Angelika.Sarapuu@oiguskantsler.ee